

Informatiebericht SUA

Van	IND / SUA
Auteur(s)	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2020/119 Beoordeling veilig derde land - Armenië
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2018/36 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure / Factsheet 'Armenië: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Geldig vanaf	27-08-2020
Geldig tot en met	27-08-2023

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Armenië als veilig derde land.

Zie voor algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land' Informatiebericht nummer 2018/36.

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat als veilig derde land wordt aangemerkt zal in ieder geval een algemene beoordeling moeten worden gegeven waar het gaat om de mogelijkheid om asiel aan te vragen, de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaats vindt en de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land. Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Armenië heeft TOELT in mei 2020 een [factsheet](#) gepubliceerd die de basis vormt voor de onderstaande beoordeling.

Op basis hiervan heeft een beoordeling plaats gevonden van de vraag of Armenië in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

Beoordeling van Armenië als veilig derde land:

Armenië is partij bij de relevante internationale mensenrechtenverdragen en is aangesloten bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Armenië heeft het principe van non-refoulement neergelegd in artikel 55 eerste lid van de Grondwet en in artikel 9 van de Law on Refugees and Asylum. Er zijn geen signalen dat dit beginsel door Armenië wordt geschonden.

Armenië kent een nationale asielprocedure. De wet voorziet in de toekenning van asiel of de vluchtelingenstatus, en de regering heeft een systeem opgezet om vluchtelingen te beschermen. De wet houdt rekening met de specifieke behoeften van kinderen, personen met een verstandelijke handicap en overlevenden van trauma's en staat detentiecentra toe asielaanvragen te ontvangen. Drie jaar legaal verblijf in het land is vereist voor naturalisatie van vluchtelingen die geen etnische Armeniërs zijn. Artikel 2 van de Law on Refugees and Asylum beschrijft dat asiel zich ook uitstrekt tot personen die door een ander land als Verdragsvluchteling zijn erkend.

Ondanks een bepaling in de wet die asielzoekers vrijstelt van strafrechtelijke aansprakelijkheid voor illegale grensoverschrijding, eisen de autoriteiten dat ze in hechtenis blijven in afwachting van de uitkomst van hun asielaanvraag of de rest van hun straf uitzitten. In de eerste negen maanden van 2019 werden 15 buitenlanders gearresteerd wegens illegale binnenkomst nadat ze de grens via land of lucht waren overgestoken, een daling ten opzichte van 28 in de eerste negen maanden van 2018.

Zodra men een asielverzoek heeft ingediend mag men in Armenië werken. Tijdens de asielaanvraagprocedure ontvangen mensen een asylum seeker's identification card, na erkenning van de vluchtelingenstatus ontvangen zij een Convention Travel Document. Dit laatste document is zowel een reisdocument als verblijfsvergunning.

US State Department geeft in zijn Human Rights Report Armenië van 2019 aan dat hoewel de algehele kwaliteit van procedures en besluitvorming voor de bepaling van de vluchtelingenstatus het afgelopen decennium is verbeterd, er bezorgdheid bleef bestaan over de beoordeling van asielaanvragen die zijn ingediend door asielzoekers met bepaalde religieuze en genderprofielen met een niet-apostolische, christelijke en niet-Armeense achtergrond.

In de Law on Refugees and Asylum is bepaald dat de rechten van erkende vluchtelingen op het gebied van arbeid, sociale zekerheid, gezondheidszorg en onderwijs hetzelfde zijn als die van Armeense staatsburgers. Volgens de US State Department waren veel vluchtelingen echter niet in staat om te werken of onderwijs te volgen, ondanks wettelijke bepalingen die deze rechten beschermen. Daarnaast was de huisvesting die aan vluchtelingen werd toegewezen beperkt en in slechte staat en bleef, samen met de werkgelegenheid, de grootste zorg voor vluchtelingen. Veel ontheemde gezinnen waren afhankelijk van een huursubsidieprogramma dat werd gesteund door UNHCR en diaspora-organisaties. De autoriteiten exploiteerden een integratiehuis met plaats voor 29 vluchtelingen en boden vluchtelingen gratis huisvesting aan gedurende de eerste maanden nadat ze de vluchtelingenstatus hadden verworven. Taalverschillen zorgden voor belemmeringen voor werkgelegenheid, onderwijs en toegang tot diensten waarin de wet voorziet.

De regering van Armenië heeft vluchtelingen voor hervestiging geaccepteerd en bood naturalisatie aan aan vluchtelingen die drie jaar op het grondgebied woonden. Etnische Armenen kunnen eerder naturaliseren. De staatsmigratiedienst bood daarnaast integratieprogramma's aan voor terugkeerders uit West-Europese landen die ofwel vrijwillig waren teruggekeerd of door het gastland werden gedepoteerd. Op 21 november 2019 gaf de regering 1,5 miljard drams (3,2 miljoen dollar) uit voor permanente huisvesting aan 112 vluchtelingenfamilies die eind jaren tachtig en begin jaren negentig uit Azerbeidzjan waren gevlucht.

In de praktijk zijn het de afgelopen jaren vooral etnisch Armeense Syriërs geweest die hun toevlucht hebben gezocht tot Armenië. Zij kunnen eenvoudig het Armeens staatsburgerschap verkrijgen en zijn daarom in de meeste gevallen nooit toegekomen aan een asielaanvraag.

De aandacht van de overheid en het publiek zou met name naar etnische Armeniërs zijn gegaan. Voor niet-etnisch Armeense vluchtelingen zou de situatie het moeilijkst zijn. Maar ook etnisch Armeense vluchtelingen die in Armenië geen familie of ander sociaal netwerk meer hebben, zouden met sociaaleconomische problemen te maken hebben.

De UNHCR is actief in Armenië. De autoriteiten werkten samen met de UNHCR en andere humanitaire organisaties bij het verlenen van bescherming en bijstand aan ontheemden, vluchtelingen, terugkerende vluchtelingen, asielzoekers, staatlozen of andere kwetsbare personen. De UNHCR registreert geen vluchtelingen en geeft geen vluchtelingenkaarten af.

Conclusie:

Nu Armenië partij is bij relevante mensenrechtenverdragen, een nationale asielpcedure kent die toegankelijk is in de praktijk en erkende vluchtelingen (met behulp van UNHCR) toegang hebben tot basisvoorzieningen, wordt Armenië in zijn algemeenheid aangemerkt als veilig derde land.

De beoordeling of Armenië in een individueel geval als veilig derde land kan worden beschouwd, blijft echter afhankelijk van de individuele merites van de zaak. Hierbij dient men alert te zijn bij aanvragen door niet-etnisch Armeense vluchtelingen die aangeven te zijn gediscrimineerd. Ook dient aandacht te worden besteed aan in hoeverre betrokkene daadwerkelijk zijn rechten als vluchteling kan effectueren.

3. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.